

EUROPA-KOMMISSIONEN

Bruxelles, den 7.9.2011
KOM(2011) 540 endelig

2011/0238 (COD)

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE

**om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende
mellemstatslige aftaler mellem medlemsstater og tredjelande på energiområdet**

BEGRUNDELSE

Det Europæiske Råd af 4. februar 2011 konkluderede, at der er behov for bedre koordinering af EU's og medlemsstaternes aktiviteter med henblik på at sikre sammenhæng og konsekvens i EU's eksterne energiforbindelser med vigtige producent-, transit- og forbrugerlande. Rådet opfordrede derfor medlemsstaterne til fra den 1. januar 2012 at orientere Kommissionen om alle deres nye og eksisterende bilaterale aftaler med tredjelande¹.

Med dette forslag omdannes Det Europæiske Råds konklusioner til en mekanisme med detaljerede procedurer for udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og Kommissionen om mellemstatslige aftaler, dvs. retligt bindende aftaler mellem medlemsstater og tredjelande, der kan have indvirkning på virkemåden eller funktionen af det indre energimarked eller på energiforsynings sikkerheden i EU.

Forslaget ledsager Kommissionens meddelelse om energiforsynings sikkerhed og internationalt samarbejde - "EU's energipolitik: Samarbejde med partnere uden for vores grænser"².

1. POLITISKE MÅL

Andelen af importeret energi i EU er konstant stigende³. Medlemsstaterne og energiselskaberne søger derfor hele tiden nye energikilder uden for EU. Forhandlinger med magtfulde energileverandører i tredjelande kræver typisk politisk støtte i form af indgåelse af mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande. Disse mellemstatslige aftaler forhandles normalt bilateralt og danner ofte grundlag for mere detaljerede kommercielle kontrakter.

Efter liberaliseringen af EU's el- og gasmarkeder, navnlig med gennemførelsen af den tredje energipakke⁴, har medlemsstaterne gennemført væsentlige ændringer i deres lovgivning på energiområdet. De tredjelande, der er energileverandører, har ikke altid interesse i at overholde disse lovgivningsmæssige ændringer. Medlemsstaterne, der står over for en potentiel forsyningsmangel, er under stigende pres for at acceptere lovgivningsmæssige indrømmelser i deres mellemstatslige aftaler med tredjelande, som er uforenelige med EU's energilovgivning. Sådanne lovgivningsmæssige indrømmelser truer EU's indre energimarkeds virkemåde og funktion.

¹ Denne konklusion blev bekræftet af Rådet (energi) den 28. februar 2011: "Bedre og rettidig udveksling af information mellem Kommissionen og medlemsstaterne, herunder oplysninger fra medlemsstaterne til Kommissionen om deres nye og gældende bilaterale energiaftaler med tredjelande".

² KOM(2011) 539.

³ I henhold til scenarier for 2030 kan den samlede import af energi fra tredjelande nå op på 57 %.

⁴ EUT L 211 af 14.8.2009.

Når en mellemstatslig aftale f.eks. indgås for at støtte et bestemt gasrørledningsprojekt, bør den ikke indeholde nogen bestemmelser, der forbeholder en bestemt afsender retten til at indgå kontrakt om hele eller en del af rørledningens kapacitet, medmindre en sådan klausul er tilladt i henhold til EU-retten i medfør af en positiv beslutning truffet af de relevante myndigheder på nationalt plan og på EU-plan vedrørende en fritagelse fra adgangskravene for tredjeparter i EU's energilovgivning på de betingelser, der er fastsat i denne lovgivning. Ellers vil aftalen være i strid med EU-retten, og den vil følgelig ikke skabe retssikkerhed for investorer. Rørledningsprojektet vil desuden ikke være berettiget til eventuel EU-støtte. Da medlemsstaterne ikke blot ensidigt kan ændre mellemstatslige aftaler, der er indgået med tredjelande, såfremt visse bestemmelser deri er i strid med reglerne for det indre marked, bringer mellemstatslige aftaler, der indeholder ulovlige bestemmelser, medlemsstaterne i en situation med modstridende retlige forpligtelser og truer det indre energimarkeds korrekte virkemåde og funktion. Medlemsstaterne bør derfor ikke indgå sådanne aftaler.

Som gaskrisen mellem Den Russiske Føderation og Ukraine i januar 2009 viste, er EU mere sårbart over for risici i tilknytning til forsyningsikkerheden, når det indre marked ikke fungerer ordentligt. Derfor er det vigtigt, at medlemsstaterne og Kommissionen har kendskab til den mængde energi, der importeres, og til energikilderne.

For at løse disse problemer er det vigtigt at forbedre udvekslingen af oplysninger mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og Kommissionen om eksisterende, foreløbigt anvendte og kommende mellemstatslige aftaler. Dette vil lette koordineringen på EU-niveau og en effektiv gennemførelse af EU's energipolitik. Desuden vil det forbedre de enkelte medlemsstaters forhandlingsposition i forhold til tredjelande for at garantere forsyningsikkerhed, det indre energimarkeds korrekte virkemåde og funktion og skabe retssikkerhed for investeringsbeslutninger og muliggøre en eventuel EU-finansiering af projektet. Forbedret gennemsigtighed med hensyn til mellemstatslige aftaler vil også i sidste ende i en ånd af solidaritet forbedre overensstemmelsen og sammenhængen i EU's eksterne energiforbindelser og give medlemsstaterne bedre mulighed for at drage fordel af EU's politiske og økonomiske vægt og Kommissionens ekspertise med hensyn til EU-retten. Derfor er det blevet bestemt, at medlemsstaterne kan anmode om bistand fra Kommissionen under forhandlingerne. Det nye instrument vil derfor give Kommissionen mulighed for at støtte medlemsstaterne effektivt.

2. POLITISKE LØSNINGSFORSLAG OG HØRINGER AF INTERESSEREDE PARTER

I betragtning af de begrænsede økonomiske og sociale konsekvenser af dette forslag blev det ikke anset for nødvendigt at gennemføre en formel konsekvensanalyse. Under hensyntagen til de fastsatte politiske mål har Kommissionen dog evalueret en række løsningsforslag for at nå frem til en korrekt gennemførelse af Det Europæiske Råds konklusioner. En offentlig høring om den eksterne dimension af EU's energipolitik fandt sted mellem den 21. december 2010 og den 7. marts 2011. Høringen rejste spørgsmål om behovet for koordinering mellem medlemsstaterne og Kommissionen med hensyn til mellemstatslige aftaler for at garantere forsyningsikkerheden og det indre energimarkeds korrekte virkemåde og funktion. Der blev modtaget i alt over 90 svar. I svarene fremhævedes EU's vigtige rolle for fremme af en pålidelig retlig og institutionel ramme med henblik på at opnå gensidigt fordelagtige forbindelser med de vigtigste energileverandører og transitlande. Der blev også afholdt et møde med energiexpertes den 6. april 2011 i Bruxelles.

Status quo

Kommissionen er i øjeblikket ikke bekendt med størsteparten af de mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande, da der ikke findes nogen forpligtelse til at underrette Kommissionen udførligt om disse aftaler⁵. Kommissionen skønner, at der findes omkring 30 mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande vedrørende olie og omkring 60 vedrørende gas⁶. Disse vedrører sandsynligvis enten de mængder af olie eller gas, der importeres til EU fra tredjelande, eller betingelserne for levering af disse mængder via faste infrastrukturer. Med hensyn til mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande vedrørende elektricitet anslås det samlede antal at være lavere. Disse aftaler omfatter den såkaldte BRELL RING-aftale (mellem Belarus, Rusland, Estland, Letland og Litauen) om drift og brug af nettene i de baltiske lande. Der findes sandsynligvis lignende aftaler med Balkanlandene, hvor tredjelandes net forbindes synkront med EU's medlemsstaters net. Det er ikke muligt at foretage et nøjagtigt skøn over, hvor ofte disse mellemstatslige aftaler ændres, eller hvor mange nye der indgås. Medlemsstaterne mangler også en mekanisme, så de kan følge udviklingen i de 27 medlemsstater på dette område. Nogle krav til gennemsigtighed er allerede fastlagt⁷, men de vedrører kun gasektoren (eksisterende mellemstatslige aftaler og nye aftaler, når de indgås) og udveksling af oplysninger mellem Kommissionen og medlemsstaterne (ingen udveksling mellem medlemsstaterne indbyrdes), og alene af disse årsager lever de ikke op til gennemførelsen af Det Europæiske Råds konklusioner. Status quo er derfor utilfredsstillende, og Kommissionen mener, at det er nødvendigt at foreslå indførelse af en ny og mere detaljeret informationsudvekslingsmekanisme.

En retsakt eller frivillige foranstaltninger

Kun klare forpligtelser med hensyn til udveksling af oplysninger om mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og mellem medlemsstaterne og Kommissionen kan sikre den gennemsigtighed, der er nødvendig for, at der kan foretages koordinering på EU-plan. Mens den foreslåede mekanisme også omfatter bløde retlige elementer som f.eks. en fælles udvikling af standardbestemmelser, har frivillige foranstaltninger i sig selv indtil videre ikke vist sig at være tilstrækkelige til at sikre den form for udveksling af oplysninger, der er nødvendig for at sikre, at de aftaler, der indgås mellem medlemsstaterne og tredjelande, er lovlige og ikke truer EU's indre energimarkeds korrekte virkemåde og funktion. Et retligt instrument med henblik på obligatorisk udveksling af oplysninger er derfor den eneste

⁵ Den eneste forpligtelse, der indtil videre findes, er fastsat i artikel 13, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. 994/2010 af 20. oktober 2010 om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningssikkerheden og ophævelse af Rådets direktiv 2004/67/EF (forordningen om gasforsyningssikkerhed), EUT 295 af 12.11.2010, s. 1-22. Denne bestemmelse pålægger medlemsstaterne en pligt til at give Kommissionen meddelelse om mellemstatslige aftaler på gasområdet. Eksisterende mellemstatslige aftaler skal der først gives meddelelse om inden den 3. december 2011.

⁶ I lyset af de meget få kendte mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande, f.eks. vedrørende South Stream-gasledningen, foretages denne meget konservative vurdering under den antagelse, at en række medlemsstater har sådanne mellemstatslige aftaler med vigtige leverandører af olie og gas, særlig når olie eller gas leveres via rørledninger.

⁷ Jf. artikel 13, stk. 6, i forordningen om gasforsyningssikkerhed.

løsning, der vil sikre, at de erklærede politiske målsætninger opfyldes, og en afgørelse vil være mest hensigtsmæssig⁸.

Anvendelsesområde

For at gennemføre Rådets konklusioner nøje foreslås det, at afgørelsen skal omfatte alle eksisterende, foreløbigt anvendte og nye mellemstatslige aftaler, der kan have en indvirkning på det indre energimarkeds virkemåde eller funktion eller på energiforsyningssikkerheden i EU, da disse to områder er uløseligt forbundet. Det er især vigtigt, at afgørelsen omfatter alle mellemstatslige aftaler, som har indflydelse på forsyningen med gas, olie eller elektricitet gennem faste infrastrukturer (f.eks. rørledninger og net) eller på de samlede mængder af energi, der importeres til EU.

Passende timing af informationsudveksling

Tidlig underretning af de andre medlemsstater og af Kommissionen om fremtidige mellemstatslige aftaler synes at være afgørende. Fuldt kendskab til indholdet af de mellemstatslige aftaler, der allerede er i kraft, er også nødvendigt. Det anses derfor for at være relevant, at medlemsstaterne først og fremmest underretter Kommissionen om, at de har til hensigt at indlede forhandlinger, og at de fremsender den ratificerede udgave af den mellemstatslige aftale. Kommissionen bør spille en central rolle ved hurtigt at formidle disse oplysninger til de øvrige medlemsstater under hensyntagen til anmodninger fra medlemsstaterne om fortrolig behandling.

Hvis der ikke allerede udveksles oplysninger i løbet af forhandlingerne, vil det dog være vanskeligt at påvirke fremtidige mellemstatslige aftaler, så de er i overensstemmelse med EU's energilovgivning og EU's politik om forsyningssikkerhed. Hvad vigtigere er, vil man gå glip af muligheden for at opnå den nødvendige retssikkerhed vedrørende status og gyldighed for mellemstatslige aftaler om større energiprojekter og dermed finansiering. Dette ville være til skade for EU's investeringer og dermed for EU's energiforsyningssikkerhed.

Den eksisterende efterfølgende kontrolmekanisme i form af overtrædelsesprocedurer er ikke den mest effektive måde at håndtere dette problem på⁹. Årsagen hertil er, at medlemsstaterne ikke, når de mellemstatslige aftaler er blevet underskrevet, og i endnu højere grad, når de er blevet ratificeret, ensidigt kan ændre dem, såfremt visse bestemmelser skulle vise sig at være i strid med reglerne for det indre marked, men vil skulle genforhandle de mellemstatslige aftaler med de pågældende tredjelande. Løbende kontakter og udveksling af oplysninger under forhandlingerne og muligheden for at foretage kontrol af foreneligheden på den pågældende medlemsstats eller Kommissionens foranledning, inden den mellemstatslige aftale underskrives, anses derfor for at være afgørende. Desuden foreslås det, at medlemsstaterne kan anmode om bistand fra Kommissionens tjenestegrene under forhandlingerne. Den erfaring, der indhøstes via disse udvekslingsmekanismer, bør gøre det muligt i fællesskab at udvikle frivillige standardbestemmelser, som medlemsstaterne kan

⁸ Selv om både en forordning og en afgørelse synes mulig, anses en afgørelse for at være mere hensigtsmæssig, da retsaktens ikke vil have en direkte virkning for enkeltpersoner, men udelukkende er rettet til medlemsstaterne.

⁹ Det bør bemærkes, at anmeldelse af eksisterende mellemstatslige aftaler ikke vil forhindre Kommissionen i om nødvendigt at indlede overtrædelsesprocedurer, dvs. hvis det kan påvises, hvordan en bestemt aftale er i strid med reglerne for det indre marked.

anvende i fremtidige mellemstatslige aftaler. Anvendelse af sådanne standardbestemmelser vil bidrage til at forebygge konflikter mellem mellemstatslige aftaler og EU-retten.

Obligatorisk forudgående kontrol eller en mere fleksibel kontrol af foreneligheden

Det foreslås ikke, at der indføres en udtømmende, obligatorisk forudgående kontrolmekanisme, som gælder for alle relevante mellemstatslige aftaler, da en sådan mekanisme ville lægge en for stor byrde på medlemsstaterne og forsinke indgåelsen af alle fremtidige mellemstatslige aftaler med mindst et par måneder.

I stedet anses det for at være tilstrækkeligt at indføre en mere fleksibel mekanisme til kontrol af foreneligheden, hvor Kommissionen på eget initiativ eller på anmodning fra den medlemsstat, der forhandler den mellemstatslige aftale, vurderer den forhandlede aftales forenelighed med EU-retten, inden aftalen underskrives. Hvis kontrollen af foreneligheden er sket på anmodning fra den pågældende medlemsstat eller fra Kommissionen for ikke at forsinke forhandlingen unødigt, anses Kommissionen for ikke at have gjort indsigelse, hvis den ikke har fremsat en formel udtalelse inden for fire måneder.

Den foreslåede løsning vil i væsentlig grad øge EU's evne til at opretholde det indre energimarkeds korrekte virkemåde og funktion og garantere energiforsyningsikkerheden og gennemførelsen af store energiprojekter via en koordineret og dermed effektiv udnyttelse af Unionens forhandlingsstyrke. I denne forbindelse vil forslagets positive virkninger opveje den ret begrænsede ekstra byrde i form af gennemsigtighedsforpligtelser, der pålægges medlemsstaterne, når de forhandler mellemstatslige aftaler med tredjelande.

3. FORSLAGETS RETLIGE ASPEKTER

Formålet med dette forslag er at omdanne Det Europæiske Råds konklusioner af 4. februar 2011 til en mekanisme med detaljerede procedurer for udveksling af oplysninger mellem medlemsstaterne og Kommissionen om mellemstatslige aftaler med henblik på at lette samordning på EU-niveau for at sikre forsyningsikkerheden og EU's indre energimarkeds korrekte virkemåde og funktion og på at skabe retssikkerhed for investeringsbeslutninger.

På individuelt plan er det vanskeligt for medlemsstaterne at sikre, at disse politiske målsætninger opfyldes. Medlemsstaterne er i øjeblikket ikke i besiddelse af tilstrækkelige oplysninger til at kunne vurdere de samlede konsekvenser af deres mellemstatslige aftaler på forsyningsikkerhedssituationen i EU. Medlemsstaternes egne vurderinger af den korrekte gennemførelse af EU's energibestemmelser i relation til disse mellemstatslige aftaler giver heller ikke tilstrækkelig retssikkerhed for investorer. Koordinering på EU-plan vil derimod imødekomme alle disse mål. Da den foreslåede udveksling af oplysninger vil forbedre medlemsstaternes forhandlingsposition over for tredjelande, vil den sikre en korrekt gennemførelse af Unionens regler og politikker. Den vil gøre det muligt at tage hensyn til den kollektive forsyningsikkerhedssituation i EU i stedet til en national situation. Anvendelse af standardbestemmelser udviklet i fællesskab og den foreslåede kontrol af foreneligheden vil endvidere give investorerne øget retssikkerhed hvad angår den mellemstatslige aftales sandsynlige forenelighed med EU-lovgivningen. Forslaget er derfor berettiget af subsidiaritetshensyn. Forslaget overholder også proportionalitetsprincippet, da de undersøgte frivillige alternativer ikke garanterer, at der finder en tilstrækkelig udveksling af oplysninger sted for at sikre, at de politiske mål opfyldes.

Mellemstatslige aftaler er defineret som alle juridisk bindende aftaler mellem medlemsstater og tredjelande, der kan have indvirkning på det indre energimarkeds virkemåde eller funktion eller på energiforsynings sikkerheden i EU.

For at undgå overlappning er mellemstatslige aftaler, for hvilke en specifik underretning af Kommissionen allerede er fastsat i andre EU-retsakter, udelukket fra forslaget, undtagen mellemstatslige aftaler, som skal fremsendes til Kommissionen i henhold til forordningen om gasforsynings sikkerhed¹⁰. Det foreslås også, at den nye mekanisme ikke skal berøre aftaler mellem kommercielle operatører, undtagen når og kun i det omfang der i den mellemstatslige aftale udtrykkeligt henvises til disse kommercielle aftaler.

Medlemsstaterne sender alle eksisterende og foreløbigt anvendte mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande til Kommissionen senest tre måneder efter den foreslåede afgørelses ikrafttræden. Kommissionen skal også underrettes hurtigst muligt om deres hensigt om at indlede forhandlinger om kommende mellemstatslige aftaler eller om at ændre eksisterende mellemstatslige aftaler. Kommissionen holdes regelmæssigt orienteret om forhandlingerne. Kommissionen skal på anmodning deltage som observatør i forhandlingerne. Medlemsstaterne kan også i denne forbindelse anmode Kommissionen om bistand i forbindelse med deres forhandlinger med tredjelande.

Når den mellemstatslige aftale er ratificeret, skal den ratificerede tekst sendes til Kommissionen. Mellemstatslige aftaler fremsendes i deres helhed, herunder bilagene dertil, andre tekster, som de henviser til, og alle ændringer hertil. Kommissionen stiller alle de modtagne oplysninger til rådighed for medlemsstaterne via en database. Når en medlemsstat fremsender oplysninger til Kommissionen, kan den angive, om nogen del af oplysningerne i de fremsendte aftaler, skal betragtes som fortrolig.

Kommissionen skal lette koordineringen mellem medlemsstaterne med henblik på at undersøge udviklingen i mellemstatslige aftaler, påvise fælles problemer og løsninger og udvikle standardbestemmelser, som medlemsstaterne kan anvende i fremtidige mellemstatslige aftaler.

Desuden skal Kommissionen på eget initiativ senest fire uger efter, at den er blevet underrettet om, at forhandlingerne er blevet afsluttet, eller efter anmodning fra den medlemsstat, der har forhandlet den mellemstatslige aftale, kunne vurdere den forhandlede aftales forenelighed med EU-retten for at sikre, at aftalen er lovlig. I dette tilfælde, skal medlemsstaterne forelægge den færdigforhandlede mellemstatslige aftale for Kommissionen, inden den underskrives. Kommissionen har en periode på fire måneder til at foretage sin vurdering. Hvis der er anmodet om en sådan kontrol af foreneligheden, anses Kommissionen for ikke at have gjort indsigelse, hvis den ikke har fremsat en udtalelse inden for denne undersøgelsesperiode.

Kommissionen uarbejder en rapport om anvendelsen af den foreslåede afgørelse fire år efter dens ikrafttræden.

Den foreslåede afgørelse træder i kraft 20 dage efter offentliggørelsen i Den Europæiske Unions Tidende.

¹⁰ Overlappninger undgås også i forbindelse med forordningen om gasforsynings sikkerhed, da en anmeldelse i overensstemmelse med de mere detaljerede bestemmelser i dette forslag vil opfylde de krav, der er fastlagt i forordningen om gasforsynings sikkerhed.

4. BUDGETMÆSSIGE KONSEKVENSER

Forslaget har ingen konsekvenser for Unionens budget. Den begrænsede administrative byrde for Europa-Kommissionen indebærer ikke nogen ekstraomkostninger.

Forslag til

EUROPA-PARLAMENTETS OG RÅDETS AFGØRELSE**om indførelse af en mekanisme for udveksling af oplysninger vedrørende mellemstatslige aftaler mellem medlemsstater og tredjelande på energiområdet**

EUROPA-PARLAMENTET OG RÅDET FOR DEN EUROPÆISKE UNION HAR —
under henvisning til traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde, særlig artikel 194,
under henvisning til forslag fra Europa-Kommissionen,
efter fremsendelse af udkastet til lovgivningsmæssig retsakt til de nationale parlamenter,
under henvisning til udtalelse fra Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg¹¹,
under henvisning til udtalelse fra Regionsudvalget¹²,
efter den almindelige lovgivningsprocedure og
ud fra følgende betragtninger:

- (1) Det Europæiske Råd har bedt medlemsstaterne om fra den 1. januar 2012 at underrette Kommissionen om alle deres nye og eksisterende bilaterale energiaftaler med tredjelande. Kommissionen bør stille disse oplysninger til rådighed for alle de øvrige medlemsstater på en hensigtsmæssig måde under hensyntagen til behovet for beskyttelse af forretningsmæssigt følsomme oplysninger.
- (2) Ifølge EU-retten pålægges medlemsstaterne at træffe alle hensigtsmæssige foranstaltninger til at sikre opfyldelsen af de forpligtelser, der følger af traktaterne eller af retsakter vedtaget af EU-institutionerne. Medlemsstaterne bør derfor undgå eller fjerne enhver uoverensstemmelse mellem EU-retten og internationale aftaler indgået mellem medlemsstater og tredjelande.
- (3) Et velfungerende indre energimarked kræver, at energi, der importeres til EU fra tredjelande, er fuldt omfattet af reglerne for etablering af et indre energimarked. Et indre energimarked, der ikke fungerer tilfredsstillende, bringer EU i en sårbar situation med hensyn til energiforsyningsikkerhed. En høj grad af gennemsigtighed med hensyn til aftaler mellem medlemsstater og tredjelande på energiområdet vil gøre det muligt for EU at træffe koordinerede foranstaltninger i en ånd af solidaritet for at sikre, at sådanne aftaler er i overensstemmelse med EU's lovgivning og effektivt garanterer energiforsyningsikkerheden.

¹¹ EUT C, s. . .

¹² EUT C, s. . .

- (4) Den nye ordning for udveksling af oplysninger bør kun omfatte mellemstatslige aftaler, som sandsynligvis vil få indvirkning på det indre energimarked eller på forsyningsikkerheden på energiområdet, da disse to områder er uløseligt forbundet. Den bør navnlig omfatte alle mellemstatslige aftaler, som har indvirkning på levering af gas, olie eller elektricitet gennem fast infrastruktur, eller som har betydning for den mængde energi, der importeres til EU fra tredjelande.
- (5) Mellemstatslige aftaler, som skal anmeldes i deres helhed til Kommissionen på grundlag af andre EU-retsakter såsom [Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EU) nr. .../... om indførelse af overgangsordninger for bilaterale investeringsaftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande¹³], bør udelukkes fra den informationsudvekslingsmekanisme, der indføres ved denne afgørelse.
- (6) Fritagelsen for den nævnte anmeldelsespligt bør ikke finde anvendelse på mellemstatslige aftaler, som skal fremsendes til Kommissionen i overensstemmelse med artikel 13, stk. 6, i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 994/2010 af 20. oktober 2010 om foranstaltninger til opretholdelse af naturgasforsyningsikkerheden og ophævelse af direktiv 2004/67/EF¹⁴. Mellemstatslige aftaler med tredjelande, der har indvirkning på udviklingen og brugen af gasinfrastruktur og gasforsyningerne, bør fremover meddeles i henhold til de regler, der er fastsat i denne afgørelse. For at undgå overlappning bør en anmeldelse indgivet i overensstemmelse med denne afgørelse anses for at opfylde anmeldelsespligten i forordning (EU) nr. 994/2010.
- (7) Denne afgørelse bør ikke vedrøre aftaler mellem kommercielle enheder, undtagen når og kun i den udstrækning der i de mellemstatslige aftaler udtrykkeligt henvises til sådanne kommercielle aftaler. Kommercielle operatører, der forhandler kommercielle aftaler med operatører fra tredjelande, kan dog søge vejledning fra Kommissionen for at undgå en potentiel konflikt med EU-retten.
- (8) Medlemsstaterne bør forelægge Kommissionen alle eksisterende, foreløbigt anvendte mellemstatslige aftaler i henhold til artikel 25 i Wienerkonventionen¹⁵ og nye mellemstatslige aftaler.
- (9) Medlemsstaterne bør allerede nu meddele Kommissionen, om de har til hensigt at indlede forhandlinger om nye mellemstatslige aftaler eller ændring af eksisterende mellemstatslige aftaler. Kommissionen bør regelmæssigt holdes orienteret om igangværende forhandlinger. Den bør have ret til at deltage som observatør i forhandlingerne. Medlemsstaterne kan ligeledes anmode Kommissionen om at bistå dem under forhandlingerne med tredjelande.
- (10) Kommissionen bør på eget initiativ eller på anmodning fra den medlemsstat, der har forhandlet den mellemstatslige aftale, have ret til at vurdere den forhandlede aftales forenelighed med EU-retten, inden aftalen underskrives.

¹³ [KOM (2010) 344 endelig, endnu ikke vedtaget.]

¹⁴ EUT L 295 af 12.11.2010, s. 1.

¹⁵ Wienerkonventionen om traktatretten 1969.

- (11) Alle endelige, ratificerede aftaler, der er omfattet af denne afgørelse, bør fremsendes til Kommissionen for at muliggøre en fuldstændig oplysning af alle de øvrige medlemsstater.

- (12) Kommissionen bør stille alle modtagne oplysninger til rådighed for alle de øvrige medlemsstater i elektronisk form. Kommissionen bør respektere anmodninger fra medlemsstaterne om at behandle de fremsendte oplysninger, navnlig kommercielle oplysninger, som fortrolige. Anmodninger om fortrolighed bør dog ikke begrænse Kommissionens egen adgang til fortrolige oplysninger, da Kommissionen har brug for omfattende oplysninger til sin egen vurdering. Anmodninger om fortrolig behandling berører ikke retten til aktindsigt som omhandlet i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1049/2001 af 30. maj 2001 om aktindsigt i Europa-Parlamentets, Rådets og Kommissionens dokumenter¹⁶.
- (13) En permanent udveksling af oplysninger om mellemstatslige aftaler på EU-niveau skulle gøre det muligt at udvikle bedste praksis. Kommissionen bør på grundlag af bedste praksis anbefale standardbestemmelser til anvendelse i mellemstatslige aftaler mellem medlemsstaterne og tredjelande. Anvendelsen af disse ikke-bindende standardbestemmelser skulle udelukke konflikter mellem mellemstatslige aftaler og EU-retten.
- (14) En bedre gensidig viden om eksisterende og nye mellemstatslige aftaler skulle muliggøre en bedre koordinering i energispørgsmål mellem medlemsstaterne indbyrdes og mellem medlemsstaterne og Kommissionen. En sådan forbedret koordinering skulle sætte medlemsstaterne i stand til fuldt ud at drage fordel af EU's politiske og økonomiske vægt.
- (15) Ordningen for udveksling af oplysninger i henhold til denne afgørelse bør ikke berøre anvendelsen af EU-reglerne vedrørende overtrædelser og konkurrence —

VEDTAGET DENNE AFGØRELSE:

Artikel 1

Genstand og anvendelsesområde

1. Ved denne afgørelse indføres en informationsudvekslingsmekanisme mellem medlemsstaterne og Kommissionen om mellemstatslige aftaler.
2. Mellemstatslige aftaler, som allerede i deres helhed er omfattet af andre særlige anmeldelsesprocedurer i henhold til EU-retten, med undtagelse af mellemstatslige aftaler, der skal fremsendes til Kommissionen i henhold til artikel 13, stk. 6, i forordning (EF) nr. 994/2010, er ikke omfattet af denne afgørelse.

Artikel 2

Definitioner

I denne afgørelse forstås ved:

- 1) "mellemstatslige aftaler": alle retligt bindende aftaler mellem medlemsstater og tredjelande, der sandsynligvis vil have indvirkning på det indre energimarkeds virkemåde og funktion eller på energiforsynings sikkerheden i EU

¹⁶ EFT L 8 af 12.1.2001, s. 28.

2) "eksisterende mellemstatslige aftaler": mellemstatslige aftaler, der er trådt i kraft inden denne afgørelses ikrafttræden.

Artikel 3

Udveksling af oplysninger mellem Kommissionen og medlemsstaterne

1. Medlemsstaterne fremsender alle eksisterende og foreløbigt anvendte mellemstatslige aftaler mellem dem og tredjelande i deres helhed, herunder bilagene hertil og andre tekster, som de udtrykkeligt henviser til, samt alle ændringer hertil til Kommissionen senest tre måneder efter denne afgørelses ikrafttræden. Kommissionen gør de modtagne dokumenter tilgængelige i elektronisk form for alle de øvrige medlemsstater. Eksisterende eller foreløbigt anvendte mellemstatslige aftaler, som allerede er meddelt Kommissionen i overensstemmelse med forordning (EU) nr. 994/2010 på tidspunktet for denne afgørelses ikrafttræden, og som opfylder kravene i dette stykke, anses for at være meddelt i henhold til denne afgørelse.

2. Hvis en medlemsstat har til hensigt at indlede forhandlinger med et tredjeland for at ændre en eksisterende mellemstatslig aftale eller for at indgå en ny mellemstatslig aftale, meddeler den Kommissionen dette skriftligt så tidligt som muligt inden den påtænkte indledning af forhandlinger. De oplysninger, der sendes til Kommissionen, skal omfatte relevant dokumentation, en angivelse af de bestemmelser, der vil blive behandlet under forhandlingerne, målene med forhandlingerne og andre relevante oplysninger. Såfremt der foretages ændringer af en eksisterende aftale, skal de bestemmelser, der skal genforhandles, angives i oplysningerne til Kommissionen. Kommissionen stiller de modtagne oplysninger til rådighed for alle de øvrige medlemsstater i elektronisk form. Den pågældende medlemsstat holder regelmæssigt Kommissionen orienteret om igangværende forhandlinger. Kommissionen kan efter anmodning fra Kommissionen eller den pågældende medlemsstat deltage som observatør i forhandlingerne.

3. Efter ratifikation af en mellemstatslig aftale eller af en ændring af en mellemstatslig aftale forelægger den pågældende medlemsstat aftalen eller ændringen af aftalen, herunder bilagene hertil og andre tekster, som disse aftaler eller ændringer udtrykkeligt henviser til, for Kommissionen, som gør de modtagne dokumenter, med undtagelse af fortrolige dele identificeret i henhold til artikel 7, tilgængelige for alle de øvrige medlemsstater i elektronisk form.

Artikel 4

Bistand fra Kommissionen

Når en medlemsstat i henhold til artikel 3, stk. 2, underretter Kommissionen om, at den har til hensigt at indlede forhandlinger for at ændre en eksisterende mellemstatslig aftale eller for at indgå en ny mellemstatslig aftale, kan medlemsstaten anmode om bistand fra Kommissionen ved forhandlingerne med tredjelandet.

Artikel 5

Forudgående kontrol af foreneligheden

Kommissionen kan på eget initiativ senest fire uger efter, at den er blevet underrettet om afslutningen af forhandlingerne, eller på anmodning fra den medlemsstat, der har forhandlet den mellemstatslige aftale, vurdere den forhandlede aftales forenelighed med EU-retten, inden aftalen underskrives. Hvis Kommissionen eller den berørte medlemsstat anmoder om en sådan forudgående vurdering af den forhandlede mellemstatslige aftales forenelighed med EU-retten, skal det forhandlede, men endnu ikke underskrevne udkast til en mellemstatslig

aftale forelægges Kommissionen til gennemgang. Den berørte medlemsstat skal afstå fra at underskrive aftalen i en periode på fire måneder efter forelæggelsen af udkastet til en mellemstatslig aftale. Efter aftale med den pågældende medlemsstat kan undersøgelsesperioden forlænges. Når der anmodes om en kontrol af foreneligheden, anses Kommissionen for ikke at have gjort indsigelse, hvis den ikke har fremsat en udtalelse i løbet af undersøgelsesperioden.

Artikel 6

Koordinering med medlemsstaterne

1. Kommissionen skal lette koordineringen mellem medlemsstaterne med henblik på at:

a) gennemgå udviklingen i forbindelse med mellemstatslige aftaler

b) påvise fælles problemer i forbindelse med mellemstatslige aftaler og overveje passende foranstaltninger til at afhjælpe disse problemer

c) på grundlag af bedste praksis udvikle standardbestemmelser, hvis anvendelse vil kunne sikre, at fremtidige mellemstatslige aftaler er i overensstemmelse med EU-retten på energiområdet.

Artikel 7

Fortrolighed

Medlemsstaten kan, når den fremlægger oplysninger for Kommissionen i henhold til artikel 3, angive, om nogle af oplysningerne, især forretningsoplysninger, skal betragtes som fortrolige, og om de fremlagte oplysninger kan videregives til andre medlemsstater. Kommissionen respekterer disse angivelser. Anmodninger om fortrolighed begrænser ikke Kommissionens egen adgang til fortrolige oplysninger.

Artikel 8

Revision

1. Fire år efter denne afgørelses ikrafttræden forelægger Kommissionen en rapport om anvendelsen af den for Europa-Parlamentet, Rådet og Det Europæiske Økonomiske og Sociale Udvalg.

2. Rapporten skal især vurdere, hvorvidt denne afgørelse skaber en tilstrækkelig ramme, der kan sikre mellemstatslige aftalers fuldstændige overholdelse af EU-retten og en høj grad af koordinering mellem medlemsstaterne med hensyn til mellemstatslige aftaler.

Artikel 9

Ikrafttrædelse

Denne afgørelse træder i kraft på tyvendedagen efter offentliggørelsen i *Den Europæiske Unions Tidende*.

Artikel 10
Adressater

Denne afgørelse er rettet til medlemsstaterne.

Udfærdiget i Bruxelles, den

På Europa-Parlamentets vegne
Formand

På Rådets vegne
Formand